

عطاءالله عنایت رادمرد

از لابلای یادداشت ها و نیشته های روزمره ام

فکتهورهای مشروعیة ساز حاکمیت در افغانستان روابط قدرت و نقش مذهب در سیاست کشور توجیه فتح و تسخیر سرزمین دیگران

افغانستان از کشتی پرت شده پدیده هایی بمتابه نماد اقتدار ریشه های سنتی قدرت نتیجه گیری

دین در میدان تفسیرها و قبل از همه در آورد
گاه منازعه قدرت در سدهای پسین، نخستین
فرضی که پیش چشم می نهد، آن است که
حتا بفرض دست ناخوردگی متون مقدس،
تفسیرها، سنت ها و شریعت های برانگیخته
از آهنگ های انسانی و دسترسی به رخداد
بنیادین را در حد اقناع دشوار ساخته اند. این
البته بشرطی است که پرسشگر بتواند
خود را تا سرحد در افتادن در مغاک نیستی
آزاد کند؛ آزاد از هر آنچه پیشاپیش، پرسش
گری و اندیشه ورزی اش را ناخواسته اداره
می کند و به سمت و سویی ناپرسیده و نا اند
یشیده جهت می دهد.

موضوع جامعه شناسی سیاسی، اصل بررسی رابطه میان دولت، قدرت سیاسی و قدرت دولتی از یک سو و جامعه و قدرت اجتماعی از سوی دیگر است.

دولت در مقابل طبقات و گروهها اجتماعی، تعهدات الزامی دارد. دولت ها سیاست گذاری ها و اجرای عملی آنها را به نحوه ای سازمان می دهند که تناقض میان وظایف و کارکردهای اصلی آن بوجود نیاید. قدرت ملی بوسیله توسعه سرمایه داری ممکن است منافع طبقات فرودست و کارگرانی را که جز فروش نیروی کار خویش منبع درآمد دیگری ندارند، بخطر بیاندازد یا برعکس، افزایش رفاه عمومی ممکن است هزینه های سنگینی بر دولت تحمیل نموده و سرعت رشد و توسعه و ارتقای قدرت ملی را کند سازد. همین طور ممکن است آزادی با رفاه و عدالت اقتصادی در تضاد قرار گیرد. آزادی به معنای آزادی اقتصادی و بمفهوم آزادی انباشت ثروت توسط نخبگان اقتصادی است که خود بنیاد نابرابری های اجتماعی و ایجاد طبقات و قشرهای فرودست می باشد. در نیشته حاضر، بگونه کلی و عمومی در مورد مذاکرات ایالات متحده با "طالب"ها همینقدر خواهیم گفت که چندی قبل، نماینده ویژه ایالات متحده، ختم روند نهم مذاکرات با "طالب"ها را اعلام نمود. بگفته نامبرده، طرف های مذاکره کننده در آستانه امضای موافقتنامه قرار دارند، نامبرده پس از اعلام خبر فوق روانه کابل گردید تا از چگونگی مذاکرات یادشده، مسئولان دولتی کشور را در جریان قرار دهد.

همچنان وی اظهار نمود که با امضای توافقنامه مورد نظر، درگیری و تنشج تخفیف پذیرفته و شرایط را بمنظور قرار گرفتن افغانها بدور میز مذاکره و بحث و صحبت در مورد اعمار مجدد کشور و تضمین امنیت سراسری و تمامیت ارضی افغانستان، فراهم خواهد نمود.

قبل بر این، خیرهایی در مورد حضور و سهمگیری نماینده های بسیاری از کشورها در مراسم امضای موافقتنامه یادشده نیز شنیده سپرده شد. قابل تذکر می باشد که قبل از امضای توافقنامه، فرستاده ایالات متحده در امور کشور ما بکابل سفر نمود تا در مورد چگونگی موافقتنامه و در مورد مواد تذکریافته در آن، رضایت و تفاهم رهبری حاکمیت کنونی کشور را نیز جلب نموده و در مورد تعیین تاریخ ملاقات و گفتگوهای بین الافغانی نیز به اخذ تصامیم و فیصله های قابل قبولی نایل گردند. هموطنان رنج دیده و عذاب کشیده کشور بیش از همه، منتظر پیامدها و نتایج نشست و گفتگو در مورد آینده کشوری باشند. "طالب"ها نیز بنوبه خویش از ختم آخرین دور مذاکرات و گفتگوها با ایالات متحده خبر دادند. نماینده "طالب"ها نیز اعلام نمود که آخرین دور مذاکرات با امریکایی ها به پایان رسید. "طالب"ها همچنان اظهار نمودند که زمینه خروج و عودت نظامیان خارجی از اراضی کشور را نیز فراهم نموده و دهلیز امنی برای این منظور ایجاد خواهند نمود.

قرار است تا پس از تفاهم نماینده ویژه ایالات متحده با رهبری دولت افغانستان، مذاکرات بین الافغانی آغاز گردد. در کابل نیز بحث ها و صحبت های زیادی در مورد مذاکرات و گفتگوهای یادشده صورت می گیرد.

همزمان با آن، مطابق اطلاع آژانس "پژواک"، "طالب"ها خاطرنشان نمودند که مذاکرات و گفتگوهای بین الافغانی به مجرد خروج قوت های نظامی خارجی از افغانستان آغاز خواهد شد.

عبد السلام رحیمی، وزیر امور صلح کشور نیز اعلام نمود که در هفته های پیشرو، حاکمیت کشور، مذاکرات مستقیم ورودی و "طالب"ها را آغاز خواهد نمود. مطابق گفته های نامبرده، مذاکرات و گفتگوهای نخستین در یکی از مراکز کشورهای اروپایی صورت خواهد گرفت. نامبرده اظهار داشت که مشورهایی در مورد ترکیب هیأت جانب دولت با ترکیب ۱۵ تن نیز انجام گردیده و همچنان ممکن از برخی شرکت کننده های نشست دوحه نیز بمنظور شرکت در چنین مذاکراتی دعوت بعمل آید.

قابل تذکر می باشد که ملاقات بر بنیاد توافق قریب الوقوع در مورد قطع آتش و به پایان رساندن طولانی ترین جنگ در تاریخ ایالات متحده، صورت گرفت. نماینده ویژه ایالات متحده اظهار نمود که ایالات متحده و "طالب"ها علیرغم یورش "طالب"ها به کندز و بغلان در شمال کشور، در آستانه امضای توافقنامه قرار دارند.

انتظار برده می شود که پس از حصول توافق میان ایالات متحده و "طالب"ها در مورد قطع جنگ و زد و خورد های ۱۸ ساله، مذاکرات مستقیم ورودی در روی نماینده های دولت افغانستان و "طالب"ها آغاز گردد.

همچنان تصویری گردد که حصول توافق میان ایالات متحده و "طالب"ها در مورد ختم جنگ و برخوردهای ۱۸ ساله در نهایت امر، در نتیجه مذاکرات بین الافغانی از قوه بفعول مبدل خواهد گردید. نباید فراموش خاطر ما گردد که در شرایط وضعیت کنونی، بویژه پس از تهاجم ایالات متحده به افغانستان به هدف سرنگونی "طالب"ها، تا کنون، موضع "طالب"ها در نوع خود، قوی ترین موضع به حساب می آید.

"طالب"ها تقاضا دارند تا بتعداد تقریبی ۲۰ هزار تن از نظامیان ایالات متحده و ناتو سرزمین افغانستان را ترک نمایند که حصول مأمول یاد شده را بمثابه پیروزی برای خویش می پندارند. ایالات متحده بنوبه خویش از جانب "طالب"ها از عدم جابجایی تشدد طلب ها در کشور ما ضمانت می خواهد تا بار دیگر از اراضی افغانستان، بانجام حملات تروریستی مبادرت نورزند. طبعن مسأله آتش بس نیز از جمله موضوعاتی می باشد که باید مورد بحث و گفتگوی طرفین قرار گیرد.

در لحظات پایانی آخرین دور مذاکرات میان ایالات متحده و "طالب"ها، زد و خورد های مسلحانه و تشدد در کشور بیش از پیش وسعت حاصل نمود.

چنین اظهار نظر هایی نیز بگوش می رسد که حصول توافق با "طالب"ها، سطح خشونت ها در کشور را کاهش بخشیده و این فرصت را بخود افغان ها میسر می نماید تا بدور میز مذاکره و گفتگو حضور یافته و در مورد افغانستان بمثابه یک کشور مستقل که بگو نه دوامداری مورد احترام جهان قرار گیرد و در مقابل نیز تعهد گردد که هیچ گروه تروریستی از افغانستان هیچگاهی ایالات متحده و شرکایش را مورد تهدید قرار نخوانند داد.

نماینده ویژه ایالات متحده که با گروه مذاکره کننده کاری کرد، علاوه نمود که توافقنامه صلح، نمی تواند بگونه بالقوه و عقب درهای بسته از قوه بفعول مبدل گردد.

چنانچه همه می دانند که نهمین دور مذاکرات ایالات متحده با "طالب"ها در دوحه به پایان رسید. بگفته فرستاده ویژه ایالات متحده برای افغانستان، طرف های ذیدخل در نهایت امر بامضای توافقنامه مورد نظر مبادرت ورزیدند، ایالات متحده قبل بر این نیز اظهار نموده بود که آماده توافق و معامله با "طالب"ها می باشد. بگفته کارشناسان نظامی - سیاسی، یک ابر قدرت، هر روز به توافق تحقیر آمیز تن در نخواهد داد.

طبق اظهار نظر دیپلمات امریکایی، با رسمی شدن توافقنامه مورد نظر، امکانات رفع تشنج بیار آمده و تخفیف شدت عملکردهای نظامی و جنگی در کشور را سبب خواهد گردید و شرایط را بیش از پیش برای تدویر مذاکرات بین الافغانی بمنظور بحث در مورد آینده کشور و تأمین صلح و ثبات پایدار و تضمین تمامیت ارضی کشور، میسر و مهیا خواهد نمود.

قابل یاد دهنانی پنداشته می شود که مذاکرات و گفتگوها ایالات متحده با "طالب"ها، بیشتر از یکسال بدر از انجامید و اما در نهایت به تفاهم و سازش هایی در مورد نایل گردیدند.

مطابق توافق حاصله، ایالات متحده در مدت زمان ۱۳۵ روز، بخش های اساسی و عمده قوت های نظامی اش را از کشور ما باید فراخواند. در گام نخست، بتعداد پنج پایگاه نظامی ایالات متحده در کشور ما تخلیه خواهد گردید.

بدین ترتیب، مناطق تحت اداره "طالب"ها بگونه چشمگیری افزایش حاصل خواهد نمود. نکته اصلی این خواهد بود که بدون حمایت و پشتیبانی ایالات متحده و ناتو، قوت های مسلح کشور ما در امر مقاومت و مبارزه علیه نیروهای مخالف، ضعیف عمل خواهند نمود.

"طالب"ها از جانب خویش وعده می سپارند که سعی بعمل می آورند تا امکانات مذاکره و ملاقات با نماینده های رسمی دولت افغان

نستان را بویژه در مورد آتش بس جستجو نموده و در زمینه به تفاهماتی نایل گردند. اما با این وجود هم، "طالب"ها تعهدات جدی در مورد نمی سپارند.

با این وجود، دونالد ترامپ اعلام نمود که در نظر دارد تا تعداد نظامیان کشورش در افغانستان را به ۸,۶ هزار تن کاهش بخشد. نامبرده اضافه نمود که دولت کشورش در حدود پنج هزار تن از نظامیان امریکایی را از افغانستان فراخوانده و این کاهش نظامیان آن کشور از افغانستان که مدت زمان ۱۸ سال را در آن کشور سپری نمودند، بگونه تدریجی تداوم می یابد. نامبرده در ادامه افزود که ایالات متحده در نظر دارد تا به گسترش فعالیت های استخباراتی بیشتر عطف توجه نموده و موجودیت و حضور فعال و گسترده استخبارات کشورش را در افغانستان از قوه بفعال مبدل نماید.

اظهار نظر ترامپ در لحظه ای طنین انداز شد که نماینده ویژه آن کشور در دوحه با "طالب"ها مصروف ادامه مذاکرات و گفتگوها بود. رئیس کاخ سپید اظهار نمود که ایالات متحده بمنظور انجام معامله ای با طرف مقابل نزدیک شده، اما نتیجه قطعی آن تا کنون محتمل بنظر نرسیده و هیچکسی نمی تواند پیشبینی نماید که در افغانستان چه اتفاقی خواهد افتاد.

علاوه بر آن، با مدت زمان طرح شده توسط "طالب"ها بمنظور خروج قوت های نظامی آن کشور از افغانستان موافق نمی باشد. باید یادآور شد که جنرال های پنتاگون در مورد برنامه عودت نظامیان آن کشور از افغانستان، همین اکنون کاری نمایند تا نیمی از ۱۴۰۰۰ تن از نظامی های آن کشور را که در افغانستان مستقر می باشند، بکشور فراخوانند، اما "طالب"ها اصرار می ورزند تا کلیه نظامیان و مشاوران پنتاگون و ناتو باید از افغانستان به کشورهای شان عودت نمایند.

ترامپ بدون در نظر داشت عواقب اظهار نظر هایش، گامی فراتر نهاده و افغانستان را "دانشگاه ترور هارورد" نامید. نامبرده در ادامه اظهار آتش افزود که هرگاه گروه های تروریستی مجددن از اراضی متعلق به افغانستان، علیه ایالات متحده حملاتی را سازماندهی و اجرا نمایند، باید بدانند که دوباره وبا قدرت و توان بیشتری که تصورشان در ذهن آنها نیز نمی گنجد، به افغانستان وارد خواهند شد.

خوب بخاطر داریم که یک ماه پس از حملات ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ در ایالات متحده، جرج بوش پسر به فرستادن نظامیان آن کشور به افغانستان مبادرت ورزیده که تاکنون به موجودیت شان در کشور ما همچنان ادامه می دهند. در مدت زمان حضور ایالات متحده در کشور ما بتعداد ۲۴۰۰ تن از نظامیان امریکایی در جریان عملیات نظامی بهلاکت رسیده اند.

جنرال جوزف دانفورد، لوی درستیز قوت های مسلح ایالات متحده اظهار نمود که هنوز خیلی زود است تا در مورد خروج کامل نظامیان کشورش از افغانستان صحبت نمود. نامبرده ادامه داده افزود که هرگونه معامله و سازش ایالات متحده با "طالب"ها با رتباط اوضاع امنیتی در محل، صورت خواهد گرفت، چه، نیروهای امنیتی و دفاعی افغان بدون کمک متحدان خارجی آنها، قادر باجرای وظایف و رسالت های شان نخواهند بود.

مطابق اطلاعات منابع خبری، "طالب"ها تقاضا بعمل آوردند تا مایک پامپیو، موافقتنامه متذکره را با "امارت اسلامی افغانستان" امضا نماید. عنوانی که "طالب"ها پس از تصرف بخش اعظمی از سرزمین کشور ما (۱۹۹۶ - ۲۰۰۱) برای خویش تعیین و انتخاب نموده بودند. امارت یادشده با ورود قوت های نظامی ایالات متحده و هم پیمانانش ساقط گردید.

مطابق اظهارات مقامات رسمی دولت افغانستان، امضای سند مشابه بگونه دوافکتو، بمفهوم برسیمت شناختن "طالب"ها بمثابه سازمان سیاسی محسوب می گردد. همچنان اظهار گردیده طرح توافقنامه صلح که فرستاده ویژه ایالات متحده نیز آن را امضا نمود، صرف به اشرف غنی نشان داده شده که در آن هیچگونه تضمینی در امر تداوم مبارزه نظامیان ایالات متحده علیه شبکه تروریستی "القاعده" به مشاهده نمی رسد.

مایک پامپیو، قبل بر این، گفته بود که در صورت امضای توافقنامه مورد نظر توسط رئیس جمهوری ایالات متحده و همه طرف های ذیدخل، آنرا امضا خواهد نمود. همچنان، وزیر امور خارجه ایالات متحده یادآور شد که آیا ایالات متحده، توافقنامه ای را با "طالب"ها امضا خواهد نمود یا خیر؟

رئیس جمهوری ایالات متحده از پیشبینی در مورد جزئیات امضای توافقنامه ای با "طالب"ها بمنظور قطع فعالیت های محاروبی و جنگی خودداری ورزید. نامبرده تأکید بعمل آورد که در صدد تداوم مذاکره با "طالب"ها می باشند. دونالد ترامپ طی مصاحبه مطبوعاتی با خبرنگاران در کاخ سپید در مورد امضای توافقنامه ای با "طالب"ها اظهار نمود که ما مذاکرات یادشده را ادامه خواهیم داد و با حکومت وحدت ملی در کابل نیز تماس داریم، دیده شود که در مورد به چه دستاوردی نایل خواهیم گردید.

این درحالیست که نامبرده با ادعای اینکه ایالات متحده در آرزوی دستیابی سریع به صلح در افغانستان می باشد، فعالیت ها و عملیات نظامی اش را گسترش خواهد بخشید، اما چنین وضعیتی به قیمت جان بسیاری از افراد ملکی در کشور ما منجر خواهد گردید. در این ارتباط نامبرده خاطر نشان نمود که کشورش به چنین اقدامی متوسل نخواهد گردید. وی خاطر نشان نموده افزود که که بگونه سریعی ما قادر به دستیابی به صلح می باشیم. نامبرده، حرکت مجتمع نظامی کشورش به افغانستان را پیچیده توصیف

نموده و معتقد است که نظامیان ایالات متحده در بسیاری از موارد، نقش های پولیسی را انجام می دهند که در چنین وضعیتی، در افغانستان ما بمثابه پولیس معرفی گردیده ایم.

رئیس جمهوری ایالات متحده در محضر نظامیان آن کشور اظهار نمود که تداوم جنگ در افغانستان، کار نظامیان کشورش نمی باشد. بنابراین حداقل خواستار عودت بخش هایی از قوت های مسلح امریکایی از افغانستان می باشیم.

بخاطر باید داشت که عملیات جنگی ایالات متحده از ماه اکتوبر سال ۲۰۰۱ در کشور ما آغاز گردیده و تا همین اکنون ادامه دارد که در نوع خود، طولانی ترین جنگ در تاریخ آن کشور محسوب می گردد. در اوج عملیات یاد شده طی سال های ۲۰۱۰ - ۲۰۱۳ تعداد مجموعی نظامیان غرب در کشور ما به ۱۵۰ هزار تن رسید. بخش های عمده و اساسی قوت های ایالات متحده و ناتو طی سال ۲۰۱۴ از کشور ما فرا خوانده شدند. در اوضاع و احوال کنونی، بتعداد تقریبی ۱۴ هزار تن از نظامیان ناتو بمنظور پیشبرد امور تعلیم و تربیه و ارائه مشوره به نظامیان افغان در اراضی کشور ما مستقر می باشند.

همچنین اسوشیتد پرس خبر می دهد که وزیر دفاع ایالات متحده با همتایان اروپایی اش، بحث در مورد توافقنامه با "طالب" ها را بمنظور حل و فصل قضایای کشور ما آغاز نمود. نامبرده اظهار داشت که با وجود همه، بحث در بسا موارد ملاقات و مذاکرات با "طالب" ها همچنان تداوم حاصل خواهد نمود. مطابق اظهارات نامبرده، در گام نخست وی در شتوتگارت با منشی عمومی ناتو در مورد به بحث پرداخته و علاوه نمود که در نظر دارد تا با وی نقطه نظر و طرز دیدش را در مورد چگونگی وضعیت حقوقی توافق با "طالب" ها در میان بگذارد. علاوه بر آن، وزیر دفاع ایالات متحده با همتای انگلیسی اش در لندن در مورد، تبادل نظر نموده و همچنان با وزیر دفاع فرانسه در مورد به بحث و گفتگو پرداخت.

رئیس پنتاگون طی مصاحبه ای به "گفتگوهای طولانی مدت" اشاره نموده اما از صحبت در مورد عودت نظامیان کشورش از افغانستان امتناع ورزید. همچنان نامبرده از ارائه پاسخ باین پرسش که آیا پس از خروج نظامیان ایالات متحده از افغانستان، بخش هایی از قوت ها و نیروهای ضد تروریستی آن کشور در افغانستان باقی خواهند ماند یا نه، کاملن طفره رفت.

اما چنین پیشبینی می گردد که مناقشات و زد و خوردها در کشور ما تداوم حاصل خواهد نمود. آنها ("طالب" ها) همچنان به حملات شان ادامه خواهند داد. قوت های نظامی کشور نیز به حملات شان بر مواضع مخالفان مسلح، تشدید خواهند بخشید. وزیر نامبرده اظهار نمود که آنها از قوت های نظامی افغانستان پشتیبانی همه جانبه بعمل می آورند.

وزیر دفاع ایالات متحده از ابراز نظر در مورد ملاقات و گفتگوی نامبرده با ترامپ در مورد کشور ما نیز خودداری بعمل آورد، وی اظهار داشت که سلسله مسایل کلی را با هم مورد بحث و مذاکره قرار داده، اما تاکنون باتخاذ تصمیم سیاسی در مورد فوق نایل نگردیده ایم.

در همین حال کنگره ایالات متحده از حُلْمی خلیل زاد، نماینده ویژه ایالات متحده خواسته تا با حضور در جلسه علنی کمیته روبا بط خارجی مجلس نمایندگان در مورد توافق صلح با "طالب" ها جزئیات ارائه نماید.

نماینده ویژه ایالات متحده در چند روز پسین در کابل بوده و طرح نهایی موافقتنامه امریکا و "طالب" ها را به رهبران دولت وحدت ملی نشان داده و پیش از امضای آن با "طالب" ها، منتظر تایید دونالد ترامپ رئیس جمهور ایالات متحده می باشد.

شانزدهم ماه سنبله سال ۱۳۹۸